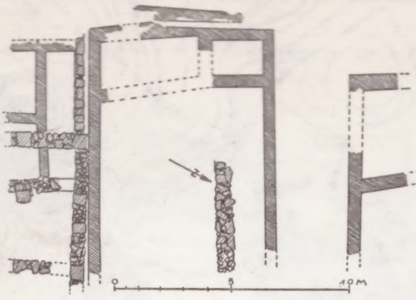
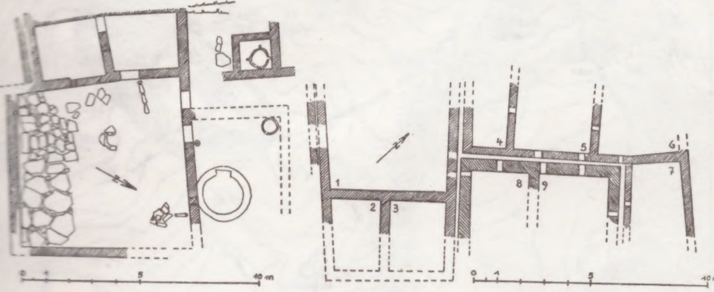
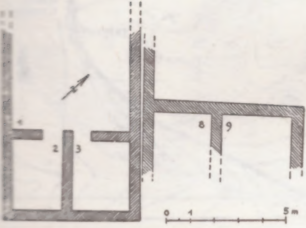
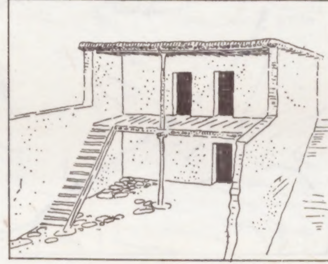

etkileri de fazla olmamıştır. İlişkileri, daha çok korunması altında bulundukları saraylarla olmuş, doğal olarak kültürel bakımdan daha tutucu olan yerel halk, Asurlular'ın ne dilinden, ne de toplumsal ve dinsel görüşlerinden fazla etkilenmemiştir. İleride sözünü edeceğimiz bir mektubun gösterdiği gibi, bu kolonistlerin zamanında yerel Anadolu krallarının kendi aralarındaki yazışmalarında bile kullanmış oldukları Eski Asur dili, Asur yerleşmelerinin ortadan kalkışından sonra tamamen silinip kaybolmuştur.

Asur Ticaret Kolonileri'nin hangi nedenlerle sona erdiğini kesinlikle bilemiyoruz. Ancak, kazılardan elde edilen verilere göre, bunlar büyük bir yıkım sonunda yok olmuşlardır. Karum II ve Ib tabakaları arasındaki yangın bunun kanıtıdır. Ib katında, ticaret ilişkilerinin az da olsa yeniden canlandığını, fakat eski canlılığına kavuşmadan, Asur ile olan bağların tümüyle kesildiğini görmekteyiz.

3. HİTİTLER'İN ORTAYA ÇIKIŞI

Asur Ticaret Kolonileri sırasında Anadolu'nun gevşek bir siyasal dokuya sahip olduğunu, yani o dönemde henüz güçlü bir merkezi otoritenin varolmadığından yukarda söz etmiştik. Kültepe'de ele geçen ve Mama Kralı Anum-Hirbi'den, Kaneş Kralı Warşama'ya yazılmış bir mektup, Anadolu'nun siyasal durumu ile ilgili çok ayrıntılı bilgi vermektedir. Bu belgede Anum-Hirbi, Kaneş kralına şöyle demektedir: **Sen bana şöyle yazmışsın: Taişamalı benim kölemdir, ben onu sakinleştiririm. Fakat sen kölen Sibuhalı'yı yatıştırabiliyor musun? Taişamalı senin köpeğin ise, o nasıl oluyor da diğer hükümdarlara karşı bağımsız gibi davranabiliyor? Benim köpeğim Sibuhalı diğer hükümdarlara karşı istediği gibi davranıyor mu? Taşimalı aramızda nerdeyse üçüncü kral mı olacak? Benim düşmanım beni yendiğinde, Taişamalı benim ülkeme saldırdı, 12 kentimi yıkıp, sığır ve koyunları yağmaladı.** Bu belge, koloni çağı Anadolu'sunda küçük bölgeleri egemenliği altında tutan ve sahip oldukları askeri güç nedeniyle başka kralları da kendilerine bağımlı kılan yerel kralların varlığını açıkça ortaya koymaktadır. Genişleme siyasetlerinin birbirine ters düşmesi nedeniyle, bunlar arasında zaman zaman sert mücadeleler olmakla beraber, zaman zaman da anlaşmalarla çıkarlarını daha iyi koruyacak ittifaklar oluşturulmaktaydı. Bu mektubun başka bir yerinde, gerçekten de Warşama'nın babası Kaneş kralı İnar döneminde, iki yerel devlet arasında bir anlaşma imzalandığı ve aralarında elçiler aracılığı ile diplomatik ilişkiler kurulmuş olduğu yazılıdır.

Mektupta kullanılan dil, Asurlu tüccarların da belgelerinde kullanmış oldukları Asurca'nın Eski lehçesidir. Bu nokta Anadolu için çok önemlidir ve Asurca'nın siyasal yazışma dili olarak yerel hükümdarlar arasında da geçerli olduğunu kanıtlamaktadır. Fakat sonradan bu dil Anadolu'dan silinmiş ve yerini ilerde göreceğimiz gibi, Hint-Avrupa dil ailesinin bir üyesi olan Hititçe almıştır.

Asur Ticaret Kolonileri'nde bulunmuş yazılı belgelerde, aslında Asurca olmayan birçok teknik terim geçer. Bu terimler, köken bakımından dilbilimciler tarafından Hint-Avrupa dil ailesine bağlanmaktadır. Bu özel sözcüklerin yanında, belgelerde bulunan kişi adlarından birçoğu da, yine etimolojik açıdan Hint-Avrupa kökenli olarak analiz edilebilmekte ve Hititler'in İÖ 19. yüzyılda Anadolu'da varolduklarının kanıtı sayılmaktadır. Daha ilerideki bölümlerde göreceğimiz gibi, kendilerini Kültepe'de krallık yapmış kişilerin soyuna bağlayan Hititler'in öncülleri, Asur Ticaret Kolonileri çağında Anadolu'ya çoktan girmiş, dil ve varlıklarını duyurmağa başlamış ve hatta yerel dev[illegible]